

Työllistymisen monialaisen edistämisen yhdyspintaverkosto

- Verkosto tukee eri toimijoiden hyvää yhteistyötä työllistymisen monialaisessa edistämisessä ja työkyvyn tukemisessa.
- Verkoston fokus on työllistymisen monialaisen edistämisen ajankohtaisissa yhdyspintakysymyksissä ja hyvien käytänteiden jakamisessa.
- Verkosto on avoin kaikille työllistymisen edistämisen eri toimijoille: kunnille, uusille työvoimaviranomaisille, hyvinvointialueille, Kelalle, järjestöille ja muille yhteistyökumppaneille.
- Lisätietoa ja mukaan verkostoon: [Työllisyyden edistämisen yhdyspinnat | Kuntaliitto.fi](https://www.kuntaliitto.fi/tyollisyys)
- Syksyn kokoontumiset: 2.10 klo 12-14 ja 4.12 klo 12-14.

HYVIL

**KUNTA
LIITTO**

TEM-ajankohtaisia yhdyspintaverkostolle

3.12.2025

Hanna Liski-Wallentowitz

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kuntouttava työtoiminta ja työvoimapalvelut

Tilannekatsaus

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TEM-arviomuistio

- TEM etenee kuntouttavaa työtoimintaa koskevien kirjausten toimeenpanossa arviomuistiomenettelyllä.
- Arviomuistio tulossa lausunnolle joulukuussa 2025.
 - Lausunnolle ei ole tulossa pykäläesityksiä tai esitystä yksittäisestä palvelusta.
 - Lausujilta pyydetään näkemyksiä muistiossa esitettävistä kehittämis-ehdotuksista työvoimapalveluihin ja niiden toteuttamiseen.
 - Arviomuistiosta saatavien lausuntojen perusteella linjataan jatkovalmistelu.
 - Jatkovalmistelu nivotaan tarvittavin osin STM:n valmisteluun (sisältö, aikataulut)

Arviomuistion tavoite

- Arviomuistion tavoitteena on selvittää edellytyksiä matalan kynnyksen työvoimapalvelun/-palvelujen toteuttamiselle.
- Muistiossa tarkastellaan heikossa työmarkkina-asemassa oleville tarjottavien palveluiden valikoimaa ja toteutumaa ja arvioidaan erityisesti työvoimaviranomaisen toimivaltaan sisältyvien palvelujen mahdollisuuksia vastata kohderyhmän palvelutarpeisiin.
- Sidosryhmiltä pyydetään lausuntokierroksella näkemyksiä muistion kehittämisehdotuksista ja niiden riittävydestä sekä näkemyksiä mahdollisista muista jatkovalmisteluissa tarpeellisista teemoista.
- Lausuntopalautteen jälkeen linjataan jatkovalmistelusta.

Tarkastelussa olevat palvelut

- Muistiossa tarkastellaan/kuvataan
 - Työvoimaviranomaisen vastuulla olevia julkisia työvoimapalveluja
 - Valmennukset, kokeilut, palkkatuettu työ alentuneesti työkykyisen edistämiseksi
 - Kunnan yleisen toimialan nojalla tarjottavia työllisyyspalveluja
 - Hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvaa kuntouttavaa työtoimintaa
 - Valikoidusti muita työttömille tarjolla olevia palveluja tai toimintamalleja.
 - Kelan ammatillisen kuntoutuksen palveluja.
- Taustoituksessa tuodaan esille myös kokeiluissa toteutettuja palveluja.
- Arviomuistion valmistelun aikana ministeriöt ovat tehneet yhteistyötä, mutta koska STM:n työryhmätyö on vielä kesken, lopullisia ehdotuksia sen osalta ei ole käytettävissä arviomuistiossa.

Muistion kehittämis ehdotuksista

- Voimassa oleva mahdollistava työvoimapalvelulainsäädäntö yhdistettynä kuntien yleisen toimialan nojalla tarjottaviin palveluihin luo hyvät edellytykset monipuolisten palvelukokonaisuuksien tarjoamiseen myös enemmän tukea tarvitseville työttömille.
- Muistiossa esitetään nykytilan pohjalta toimia, joilla heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä voitaisiin edistää ilman merkittävää uutta sääntelyä.
- Ehdotukset keskittyvät nykyisten palvelujen toteuttamisen kehittämiseen, lisäksi tuodaan esille palvelukokonaisuuksien nykyistä laajempi hyödyntäminen. Myös yhteistyön rakentamista ja kehittämistä niin viranomaisten kesken kuin viranomaisten ja työllisyyden edistämisen ekosysteemin toimijoiden välillä tarkastellaan.
- Yksi kehittämis ehdotus koskee työvoimapalveluiden kokeilua ja valmennuksia koskevan sääntelyn *tarkentamista*.

Työllisyyden edistämisen neuvottelukunnan yhdyspintajaoston kuulumisia

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yhdyspintajaoston tehtävät

Yhdyspintajaoston tehtäviin kuuluu:

- Tukea neuvottelukunnan työskentelyä
- Tarkastella viranomaisyhteistyön toimivuutta yhdyspinnoilla
- Koota yhdyspintoihin liittyvää tietoa, tarvittaessa yhteistyössä neuvottelukunnan muiden jaostojen kanssa
- Tunnistaa lainsäädännön kehittämistarpeita
 - TYM-laissa (381/2023) säädettyjen toimintamallien toimivuus ja kehittämistarpeet
 - Viranomaisten kahden välisen yhteistyön toimivuus ja kehittämistarpeet

Jaosto voi kutsua pysyviä tai tilapäisiä asiantuntijoita sekä kuulla myös muita asiantuntijoita. Jaosto voi nimetä alajaostoja jaoston tehtävien hoitamista varten.

→ Nuorten asioiden alajaosto (työryhmä): Nimeäminen meneillään

Lisätietoa neuvottelukunnasta ([TyöNVK](#)) ja sen jaostoista Hankeikkunassa.

Kevään 2026 kokousteemoja (alustava)

- Palvelujärjestelmän tila -selvitys / Yhdyspintajaoston kontribuutio
 - Keskustelutilaisuus työvoimaviranomaisille ja hyvinvointialueille (helmikuun alkupuoli)
 - Tilannekuvat (kysely, esittelyt)
- Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevat: Selvitys ja esitetyt toimet
- Haasteet työvoimapalvelujen ja sote-palvelujen yhdyspinnoilla
- Säädösvalmistelun ajankohtaiset yhdyspinnoilla
 - Sosiaalipalveluiden kokonaisuudistus
 - Toimeentulotuen kokonaisuudistus
 - Kuntouttava työtoiminta ja työvoimapalvelut - jatkostepit
- Yhdyspintatyö ja koulutuspolitiikka
- Sosiaaliturvakomitean työ
- Työvoimaviranomaisten yhteistyö- ja seurantakeskustelujen (YSE) havainnot

Selvitys palvelujärjestelmän tilasta

- Työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta antaa hallituskausittain valtioneuvostolle selvityksen työvoimapalvelujärjestelmän tilasta.
- Neuvottelukunta ja sen jaostot ovat keskeisessä roolissa siinä, mitä asioita selvitykseen nostetaan vuosilta 2025 - 2026.
 - Yhdyspintajaosto käsittelee ja tuottaa selvitykseen yhdyspintoja koskevat havainnot ja huomiot.
 - Työ käynnistynyt ja kirjoittamisvastuista sovittu alustavasti. Menettely tietojen keräämiseksi tarkentuu alkuvuonna 2026.
 - Asia neuvottelukunnan kokouksessa 17.12.2025

*Kiitos
mielenkiinnosta!*

Tilaisuuden ohjelma 4.12.2025 klo 12.00–14.00

12.00 Tervetuloa

- Tommi Eskonen, työllistymisen monialaisen tuen palvelujen johtaja, Tampereen kaupunki

12.05 Kuntouttavan työtoiminnan siirto – arviomuistio

- Hanna Liski-Wallentowitz, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

12.30 Toimeentulotuen uudistus – vaikutuksia asiakasohjauksen näkökulmasta

- Ismo Hiljanen, johtava asiantuntija, Kela

13.00 Verkostoyhteistyö ja lainsäädäntö rikostaustaisten työllistymispolkujen mahdollistajana

- Kati Kettukivi, yksikönpäällikkö, Pohjois-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto ja Anna-Liisa Lämsä, KT, Verkostopäällikkö Oulun seudun TYM & Oulun Eteläisen ja Rannikon TYM

13.30 Priima Butti! –Romanihanke Etelä-Pohjanmaalta

Essi Ilola, hanketyöntekijä, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kela|Fpa[®]

Toimeentulotuen uudistus –vaikutuksia asiakasohjauksen näkökulmasta

Ismo Hiljanen
Johtava asiantuntija
Kela
4.12.2025

Sisällys

Lainmuutoksen tavoite: velvollisuus hakea ensisijaisia etuuksia ja
kokoaikatyötä

Asiakkaiden neuvonta, ohjaus, yhteistyö ja viestintä

Asiakasmäärät

Perusosan alentaminen ja alentamisharkinta

Palvelujen merkityksen korostuminen

Lainmuutoksen tavoitteet

- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan toimeentulotukeen tehdään uudistus vuonna 2026.
- Uudistuksen tavoitteena on vähentää pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena tukena niille, jotka eivät itse kykene turvaamaan omaa ihmisarvoisen elämän edellyttämää toimeentuloa.
- Toisaalta uudistuksen tavoitteena on kasvattaa työllisyyttä ja vahvistaa julkista taloutta.
- Toimeentulotukimenoihin haetaan säästöjä.
- Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan **1.2.2026**

Toimeentulotuen kokonaisuudistuksen pääkohdat

Velvoitteet ja sanktiot:

- Tavoitteena on vahvistaa toimeentulotuen luonnetta viimesijaisena ja väliaikaisena tukimuotona sekä vahvistaa julkista taloutta.
- Toimeentulotuen hakijan aikaisempaa vahvempaa velvollisuutta ilmoittautua työttömäksi **kokoaikatyön** hakijaksi sekä hakea ensisijaisia etuuksia vahvistetaan.
- Jos hakija ei ilmoittaudu tai ei hae ensisijaisia etuuksia, perusosaa voidaan alentaa 50 %.
- Työttömyysetuuden maksun sanktioista johtuvat toimeentulotuen perusosan 20 % ja 40 % alentamiset sujuvoitetaan ja laajennetaan kaikkiin tilanteisiin, joissa työttömyysetuuden maksu katkeaa työvoimapoliittisesti moitittavan menettelyn vuoksi.
- Alentaminen voidaan tehdä vain, jos se ei vaaranna ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa eikä ole kohtuutonta.

Asiakkaiden neuvonta ja ohjaus sekä yhteistyö

Muutoksella pyritään vaikuttamaan

- **tulottomiin** siten että he hakeutuisivat ensisijaisille etuuksille ja
- **työttömiin** työnhakijoihin siten, ettei työnhakijan palveluprosessiin, työnhakuun tai palveluihin osallistumiseen liittyviä laiminlyöntejä edes tapahtuisi.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää **Kelalta**, hyvinvointialueilta ja **työllisyysalueilta** etupainotteista, oikea-aikaista ja riittävää asiakasinformaatiota ja asiakkaiden motivoimista.

Asiakasohjaus ja viestintä

Kela on alkanut ohjaamaan asiakkaita hakemaan ensisijaisia tukia ja ilmoittautumaan kokoaikatyön hakijaksi jo marraskuussa 2025.

Tavoitteena on, että asiakkaat ohjautuvat ajoissa selvittämään ja hakemaan ensisijaiset tuet sekä ilmoittautumaan kokoaikatyön hakijaksi, välttämällä perusosan alentamisen.

- Jatkossa toimeentulotuki ei enää korvaa työttömyystuen sanktion johdosta seurannutta työttömyystuen menetystä täysimääräisesti.

Ohjausta tehdään Kelassa sekä asiakaspalvelussa että ratkaisutyön puolella.

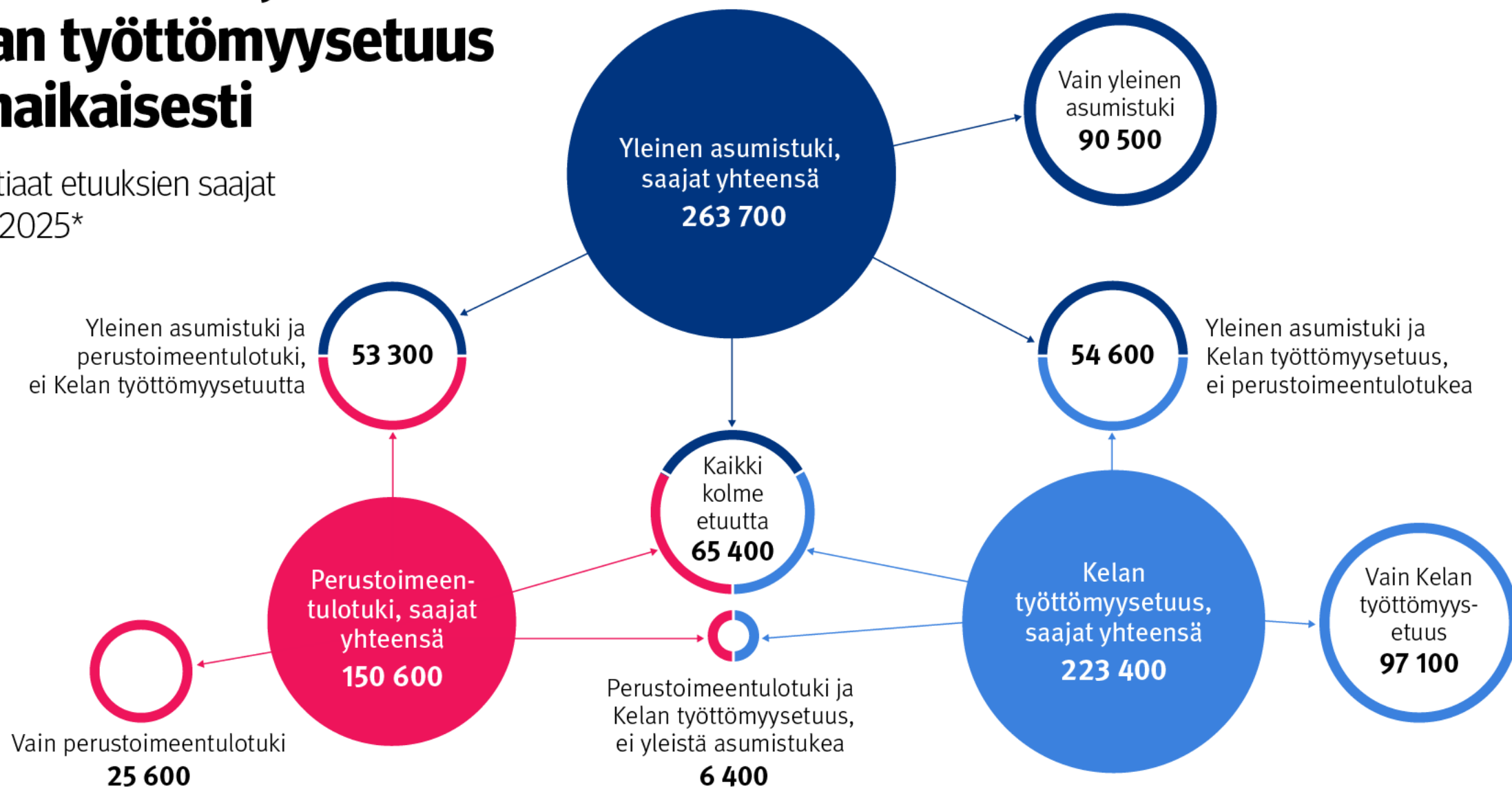
Kelan Viestintä tukee asiakasohjausta eri kanavissa.

- Asiakkaita ohjataan esimerkiksi kela.fissä www.kela.fi/ensisijaiset-tuet, tiedotteilla sekä infolehtisellä. Infolehtinen sisältää selkeyttäviä visualisointeja, ja se toteutetaan useilla kielillä. Kelan esitteet ja infolehtiset: www.kela.fi/esitteet.
- Kumppanit voivat hyödyntää näitä materiaaleja omassa asiakastyössään.

Toimeentulotuki, asumistuki ja Kelan työttömyysetuus samanaikaisesti

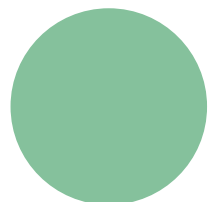
18–64-vuotiaat etuuksien saajat lokakuussa 2025*

*Saanut jotain kolmesta etuudesta. Perustoimeentulotuen ja yleisen asumistuen saajiksi huomioitu hakijat ja heidän puolisonsa.

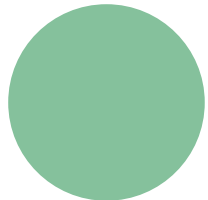
Grafiikka: Kela

Arvioita asiakasmääristä hallituksen esityksessä

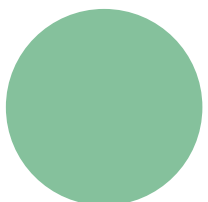
Tulottomat asiakkaat (ei veronalaisia tuloja)

- n. **33 000 henkilöä**
- Ohjaus hakemaan ensisijaisia etuuksia ja kokopäivätyötä
- 1 kk määräaika, jonka jälkeen perusosan alentaminen 50 %:lla

Alle 30 h/vko työskentelevät ja ilman opintoetuuksia opiskelevat

- n. **34 000 henkilöä**
- Ohjaus hakemaan ensisijaisia etuuksia ja kokopäivätyötä
- 1 kk määräaika, jonka jälkeen perusosan alentaminen 50 %:lla

Työttömyystuen menetys työvoimapolitiittisen velvoitteen laiminlyönnin vuoksi

- n. **39 000 henkilöä**
- Perusosan alentaminen ensin 20 %:lla
- Jos asiakas on menettänyt työttömyystukioikeutensa yli 30 päiväksi, toisesta kuukaudesta eteenpäin perusosan alentaminen 40 %:lla.

Perusosan alentamisen prosessi 1.2.2026 alkaen

Asiakas on toiminut esimerkiksi niin, ettei työtä tai julkista työvoimapalvelua ole voitu tarjota. Hän on esimerkiksi laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittautua työnhakijaksi TE-palveluihin.

Ensin Kela ohjaa asiakkaan **ilmoittautumaan työllisyyspalveluihin** sekä **hakemaan kokoaikatyötä** ja hänelle kuuluvat **ensisijaiset tuet** 1 kk määräajassa.

50

Jos **asiakas ei toimi kehoituksen mukaisesti määräajassa, perusosaa alennetaan 50 %** siihen saakka, että hän ilmoittautuu työllisyyspalveluihin ja hakee hänelle kuuluvat ensisijaiset tuet.

Kun **asiakas ilmoittautuu työllisyyspalveluihin** ja **hakee hänelle kuuluvat ensisijaiset tuet, perusosaa ei enää alenneta.**

Jos asiakas kuitenkin **menettää myöhemmin oikeutensa työttömyystukeen** karenssin, työssä-olovelvoitteen taikka alle 25-vuotiaan rajoitteen vuoksi, perusosaa alennetaan eli **toimeentulosta ei enää korvata täysimääräisesti työttömyystuen menetystä.**

Kela varmistaa perusosan alentamisen edellytykset ensin. Asiakas voi ottaa kantaa perusosan alentamiseen aina ennen alentamista. Hyvinvointialue voi antaa perusosan alentamisen harkintaa varten tietoja asiakkaan tilanteesta. Perusosaa ei alenneta, jos se on kohtuutonta tai vaarantaisi välttämättömän toimeentulon.

Alentamisen periaatteet ja kohtuusharkinta

Asiakkaiden velvoitteet sekä alentamisen perusteet

Asiakkaiden tulee hakea ensisijaisia etuuksia ja osallistua työllisyyspalveluihin.

Perusosan alentamisen tulee perustua selkeiden ja ennakoitavien velvoitteiden laiminlyöntiin. Tarkoituksena on ohjata, ei rangaista.

Kohtuullisuusharkinnan merkitys

Kohtuullisuusharkinta kuuluu olennaisena osana jokaiseen alentamisharkintaan.

Hallituksen esityksessä on harkintaa ohjaavia seikkoja ja säännöksiä. Yhdenvertaisuuden ja lain tarkoituksen varmistamisen näkökulmasta niitä olisi perusteltua olla enemmän.

Alentamisharkinnassa huomioitava

- hallituksen esityksessä kuvattuja kriteerejä

- vaarantuuko hakijan tai perheenjäsenen terveyden tai elinkyvyn säilyttämisen kannalta välttämätön ravinto tai asuminen,
 - alentamista ei tulisi tehdä, jos hakijan tai perheenjäsenen terveyden tai elinkyvyn säilyttämisen kannalta välttämätön itsenäinen selviytyminen vaarantuu.
 - lapsen oikeus riittävään elatukseen
- johtaako alentumisen pitkittyminen kohtuuttomuuteen
 - onko alentaminen kohtuutonta ottaen huomioon asiakkaan elämäntilanne (esim. perheessä hiljattain sattunut kuolemantapaus tai vakava sairastuminen)

Palvelujen merkitys korostuu

Tulottomien työllistymishaasteet ovat moninaisia, jolloin rahamääräinen etuus tuo toimeentuloon turvaa, mutta palvelujen rooli on usein merkittävä työllistymisen tukena

Palvelujen järjestämisvastuu on jakaantunut, joten oikea-aikainen ohjaus, neuvonta ja yhteistyö on tärkeää asiakaskokemuksen ja vaikuttavuuden näkökulmasta.

Palvelujen järjestämisen resurssit ovat niukat. Miten käytettävissä olevilla resursseilla saadaan mahdollisimman paljon hyötyä asiakkaalle ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta?

Onnistumisen avaimet:

- Kumppaneiden välinen työnjako ja prosessit selkeät yli toimialarajojen.
- Tiedon liikkuminen ensiarvoisen tärkeää
- Yhteistyön tekeminen avain asemassa

Kiitos

Kela|Fpa

Verkostoyhteistyö ja lainsäädäntö rikostaustaisten työllistymispolkujen mahdollistajana

Kati Kettukivi

Yksikönpäällikkö, Pohjois-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto

Rikosseuraamuslaitos

4.12.2025

Rikosseuraamuskeskukset ja yksiköt

Helsingin rikosseuraamuskeskus:

- 1 Helsingin vankila
- 2 Suomenlinnan vankila
- 3 Helsingin yhdyskuntaseuraamustoimisto

Uudenmaan rikosseuraamuskeskus:

- 4 Jokelan vankila ja avo-osasto
- 5 Keravan vankila
- 6 Vantaan vankila
- 7 Uudenmaan yhdyskuntaseuraamustoimisto

Lounais-Suomen rikosseuraamuskeskus:

- 8 Huittisten vankila
- 9 Käyrän vankila
- 10 Köyliön vankila
- 11 Turun vankila
- 12 Lounais-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto
- Ahvenanmaan toimipaikka
- Porin toimipaikka
- Turun toimipaikka

Hämeen ja Pirkanmaan rikosseuraamuskeskus:

- 13 Hämeenlinnan vankila
- 14 Kylmäkosken vankila
- 15 Riihimäen vankila
- 16 Vanajan ja Ojoisten vankila
- Vanajan toimipaikka
- Ojoisten toimipaikka
- 17 Hämeen ja Pirkanmaan yhdyskuntaseuraamustoimisto
- Hämeenlinnan toimipaikka
- Lahden toimipaikka
- Tampereen toimipaikka

Itä-Suomen rikosseuraamuskeskus:

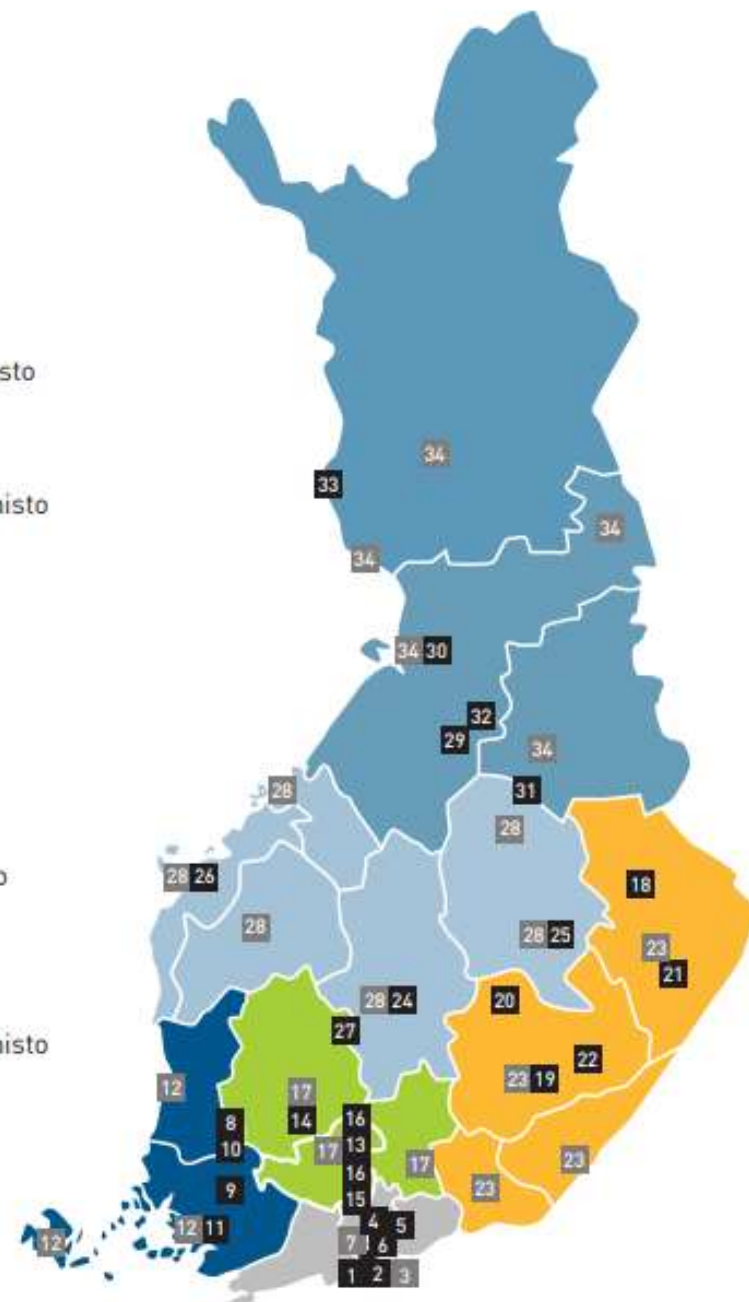
- 18 Juuan vankila
- 19 Mikkelin vankila
- 20 Naarajärven vankila
- 21 Pyhäselän vankila
- 22 Sulkavan vankila
- 23 Itä-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto
- Joensuun toimipaikka
- Kouvolan toimipaikka
- Lappeenrannan toimipaikka
- Mikkelin toimipaikka

Väli-Suomen rikosseuraamuskeskus:

- 24 Jyväskylän vankila
- 25 Kuopion vankila ja avo-osasto
- 26 Vaasan vankila
- 27 Vilppulan vankila
- 28 Väli-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto
- Iisalmen toimipaikka
- Jyväskylän toimipaikka
- Kokkolan toimipaikka
- Kuopion toimipaikka
- Seinäjoen toimipaikka
- Vaasan toimipaikka

Pohjois-Suomen rikosseuraamuskeskus:

- 29 Kestilän vankila
- 30 Oulun vankila ja avo-osasto
- 31 Sukevan vankila
- 32 Vaalan vankila
- 33 Ylitornion vankila
- 34 Pohjois-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto
- Kajaanin toimipaikka
- Kemin toimipaikka
- Kuusamon toimipaikka
- Oulun toimipaikka
- Rovaniemen toimipaikka

VANKILOITA

27

YHDYSKUNTA-
SEURAAMUSTOIMISTOJA

7

VANKEJA

3 540 (22.9.25)

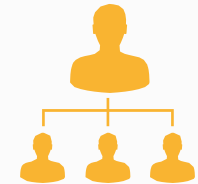
YHDYSKUNTA-
SEURAAMUSASIAKKAITA

3 688 (22.9.25)

HENKILÖSTÖÄ

2 750

VANKIPÄIVÄN HINTA

216 €

YHDYSKUNTA-
SEURAAMUKSEN HINTA

14 €

RISEN
MÄÄRÄRAHAT

250,6 milj.

RIKOKSEN UUSIJOITA 5
VUODEN AIKANA
VANKILAN JÄLKEEN

53,9 %

RIKOKSEN UUSIJOITA 5
VUODEN AIKANA
YHDYSKUNTA-
PALVELUN JÄLKEEN

29,6 %

Rikosseuraamuslaitos

– strategiset tavoitteemme 2024–2027

Asiakkaidemme
valmiudet
rikoksettomaan
elämäntapaan
vahvistuvat.

Teemme laadukasta
asiakastyötä ja
torjumme
vankeusaikaista
rikollisuutta
yhteistyössä
kumppaneidemme
kanssa.

Oikeudenmukaisuus,
yhdenvertaisuus ja
turvallisuus ovat
toimintamme perusta.

Rikosseuraamuslaitos
on haluttu ja vakaa
työpaikka, jossa
työhyvinvointi ja
työturvallisuus ovat
etusijalla.

Tulevaisuuden tarpeet
ohjaavat toiminnan,
osaamisen ja
rakenteiden
kehittämistä.

Rikosseuraamuslaitos on arvostettu ja vaikuttava osa yhteiskunnan palvelujärjestelmää
– yhteistyöllä turvallisesti kohti rikoksetonta elämäntapaa.

Seuraamukset

Vapaudessa

Nuorisorangaistus

Nuorten ehdollisen
vankeuden valvonta

Aikuisten ehdollisen
vankeuden valvonta

Yhdyskuntapalvelu

Valvontarangaistus

Valvottu koevapaus
(osa vankeutta, Rise päättää)

Ehdonalainen vapaus
(osa vankeutta, Rise päättää)

Yhdistelmärankaistus
Vankeus ja vuoden valvonta siviilissä

Vankila

Vankeus
(määräaikainen tai elinkautinen)

Sakon
muuntorangaistus

Rikosseuraamusasiakkaiden terveys ja hyvinvointi

- *Rikosseuraamusasiakkaat ovat työikäisiä kuntalaisia, joiden työelämäpotentiaalia ei olla vielä onnistuttu riittävästi hyödyntämään.*
- Esimerkiksi vankien terveys ja hyvinvointi 2023, Wattu IV -vankiväestötutkimuksen mukaan kaksi miestä kolmesta (62 %) ja joka toinen nainen (55 %) arvioi itsensä täysin työkykyiseksi.
- Työttömänä ennen vankilaan tuloa oli 64 % miehistä ja 69 % naisista.
- Alentuneeseen työkykyyn vankeustaustaisilla vaikuttavat liittyvän ainakin ADHD-piirteet, psykoosisairaus, huono suun terveys, matala resilienssi, heikot kielelliset taidot, yksinäisyys ja osallisuuden kokemuksen puute.
- Tutkimushoitajan tekemän arvion mukaan joka kolmannen vangin alentunut työkyky olisi palautettavissa kuntoutuksen avulla.
- Vankeudessa suoritettavien rangaistusten lisäksi iso osa asiakkaistamme suorittaa rangaistustaan vankilan ulkopuolella esimerkiksi yhdyskuntaseuraamusrangaistuksina ja osana rangaistustaan osallistuu esimerkiksi työllistämistoimenpiteisiin.

Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen sosiaalinen tilanne, vuoden 2024 tilastot

- Työttömyys on yhdyskuntaseuraamukseen tuomituille tyypillinen sosioekonominen asema.
- Vuoden 2024 kartoituksessa työttömiä oli kaikissa seuraamuslajeissa **noin puolet**.
- Suurin muutos oli tapahtunut valvontarangaistukseen tuomituissa: työttömien osuus oli **noussut 39 prosentista 51:een**.
- Työssäkäyvien osuus oli suurin (33 %) yhdyskuntapalveluun tuomituissa, ja opiskelijoiden osuus (29 %) oli suurin ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonnassa.

Miksi yhteistyö on niin tärkeää?

- **Pieni joukko** paljon erilaisia yhteiskunnan palveluja tarvitsevia asiakkaita kerryttää suurimman osan sosiaali- ja terveydenhuollon **kustannuksista**.
- Rangaistusta suorittavista henkilöistä moni on jo käyttänyt ja tarvitsee jatkossakin paljon palveluita ja erityistä tukea.
- **Vankilassa valtaosa rangaistusta suorittavista on siellä vain lyhyen aikaa ja he kulkevat edestakaisin eri palveluiden välillä.**
- Yhdyskuntaseuraamusasiakkailla **palvelut tulee olla käytettävissä** myös seuraamuksen suorittamisen ajan. Vangeillakin tiettyjen palvelujen osalta.
- Rikosseuraamuslaitos ja vankiterveydenhuolto **tavoittavat** sellaisiakin henkilöitä, jotka eivät muuten ohjaudu tai kiinnity palveluihin.
- Rangaistuksen suorittaminen vaikuttaa tuomitun lisäksi hänen läheisiinsä, etenkin lapsiin.
- Sekä Risen että työllisyysalueiden sekä hyvinvointialueiden etu on sopia kokonaisvaltaisesta tavasta organisoida ja koordinoida näiden asiakkaiden prosesseja yli sektori-, organisaatio- ja ammattirajojen.
- Yhteistyöhön perustuva integraatio helpottaa onnistuessaan myös kustannusten hallintaa.
- Yhteistyö on kirjattu myös lakeihin, mm. sosiaalihuoltolakiin, vankeuslakiin, yhdyskuntaseuraamuslakiin ja [henkilötietolakiimme](#).

Laki voi olla joskus este, mutta usein se mahdollistaa!

RIKOSSEURAAMUSLAITOS
BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

Laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa

4 luku - Oikeus tietojen saamiseen

- 16 § - Oikeus saada tietoja muilta viranomaisilta ja tiedonantovelvollisilta
- 17 § - Oikeus saada tietoja tuomioistuimelta
- 18 § - Oikeus saada tietoja maksukortin myöntäjältä tai toimivalta

5 luku - Henkilötietojen luovuttaminen

- 19 § - Tietojen luovuttaminen toiselle rikosasioiden tietä tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle
- 20 § - Tietojen luovuttaminen poliisille ja Hätkeskuslait
- 21 § - Tietojen luovuttaminen Maahanmuuttovirastolle, vastaanottokeskuksille ja säilöönottoyksiköille
- 22 § - Tietojen luovuttaminen Oikeusrekisterikeskukselle
- 23 § - Tietojen luovuttaminen ulosottoviranomaisille
- 24 § - Tietojen luovuttaminen haastemiehelle
- 25 § - Tietojen luovuttaminen Rajavartiolaitokselle
- 26 § - Tietojen luovuttaminen sotilasviranomaisille
- 27 § - Tietojen luovuttaminen Kansaneläkelaitokselle
- 28 § - Tietojen luovuttaminen työ- ja elinkeinoviranomaisille
- 29 § - Yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanotietojen luovuttaminen yksityiselle
- 30 § - Tietojen luovuttaminen turvallisuustietorekisteristä

16 § Oikeus saada tietoja muilta viranomaisilta ja tiedonantovelvollisilta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toiselta viranomaiselta rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, tutkintavankia, yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa, teknisesti valvottuun lähestymiskieltoon määrättyä ja lähestymiskiellolla suojattavaa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen rangaistuksen täytäntöönpanoa tai tutkintavankeuden toimeenpanoa koskevan tehtävän taikka muun Rikosseuraamuslaitokselle kuuluvan tehtävän hoitamista varten, seuraavasti: [\(16.2.2023/208\)](#)

...

7) työ- ja elinkeinoviranomaisilta tieto henkilön saamista työvoimapaalveluista, työllistymistä edistävästä toiminnasta sekä työ- ja toimintakyvystä;

28 § Tietojen luovuttaminen työ- ja elinkeinoviranomaisille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa työ- ja elinkeinoviranomaisille tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen työvoimapaalveluiden järjestämistä varten:

1) tiedot rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;

2) tiedot rangaistusajan suunnitelman työllistymistä edistävästä sisällöstä ja toteutuneesta toiminnasta sekä työ- ja toimintakyvystä.

Mistä saan asunnon? Miten pääsisin opiskelemaan? Löydänpö ikinä töitä?
Kuinka ruokaa laitetaan? Mistä saisin ystäviä? Miten pääsen irti huumeista?

Tarvitsetko apua? Sitä on tarjolla!

Oletko alle 29-vuotias oululainen ja suorittamassa tuomiota tai epäiltynä rikoksesta? Sinun on mahdollista saada apua esimerkiksi asunnon, työ- tai opiskelupaikan löytämiseen, päihteistä irti pääsemiseen tai mielenterveysongelmiin.

Tukea löytyy myös aivan arkisiin asioihin. **Tavoitteena on auttaa sinua pärjäämään elämässä ja ehkäistä uusia rikoksia.** Toiminta on sinulle täysin vapaaehtoista ja maksutonta. Tarvittaessa myös perheesi voi saada apua.

MISTÄ JA MITEN SAAN APUA?

Kerro työntekijälle, että haluaisit saada apua. Voit myös soittaa itse NURRI-toiminnan työntekijöille.
Puhelinnumerot: 040 481 7624 ja 040 612 8872.

>>>>>

1. Kerro sinua tukevalle työntekijälle, että haluaisit saada apua. Sen jälkeen soittatte yhdessä NURRI-toiminnan työntekijöille. Voit myös soittaa sinne yksin. Puhelussa voit kertoa, mikä sinua huolestuttaa tai mihin kaipaisit apua.
2. Puhelun jälkeen NURRI järjestää tapaamisen. Siinä ovat mukana sinä ja työntekijöitä palveluista, joita tarvitset tässä tilanteessa.
3. Tapaamisessa sinä ja työntekijät keskustellette yhdessä siitä, millaiset asiat voisivat auttaa sinua eniten. Sen jälkeen sovitte, miten apu toteutetaan käytännössä.
4. Ensimmäisessä tapaamisessa sovitaan myös seuraava tapaaminen. Siinä katsotaan yhdessä, miten asiat ovat edenneet.

MIKÄ ON NURRI?

NURRI on alle 29-vuotiaille rikoksesta epäillyille tai siitä tuomituille oululaisille nuorille tarkoitettu palvelu. Sen tarkoitus on auttaa nuoria pärjäämään elämässä ja ehkäistä uusia rikoksia. NURRI koordinoi toimintaa, jonka avulla eri palveluiden tarjoajat auttavat nuoria.

R/SE

RIKOSSEURAAMUSLAITOS

Kiitos ja ollaan yhteydessä!

Meille saa soitella matalalla kynnyksellä – teemme mielellämme yhteistyötä!

<https://rikosseuraamus.fi/fi/>

Pohjois-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto

Yksikönpäällikkö Kati Kettukivi

Vapautuvan vangin polku työllisyyspalveluihin

Anna-Liisa Lämsä
KT, verkostopäällikkö
Oulun seudun TYM &
Oulun Eteläisen ja Rannikon TYM

Vapautuvan vangin polku työllisyyspalveluihin

Yhteisövaikuttavuusmalli, alle 30-vuotiaat

Vapautumisen
valmistelu

Yhteydenotto
Nurriin

Tieto asiakkaasta
työllisyyspalveluiden
yhdyshenkilölle

Vapautuminen

Palvelut,
verkostoyhteistyö

Työllistymissuunnitelma

Palvelutarpeen
arviointi

Verkosto-
palaveri

Työllistyminen

Vapautuvan vangin polku työllisyyspalveluihin

Vapautumisen
valmistelu

1-3kk ennen
vapautumista

Yhteydenotto
nimettyyn yhteyshenkilöön/
TYM-lähete

Työhaun
käynnistäminen

Vapautuminen

Palvelut,
verkostoyhteistyö

Monialainen
työllistymissuunnitelma

Monialainen
palvelutarpeen
arviointi

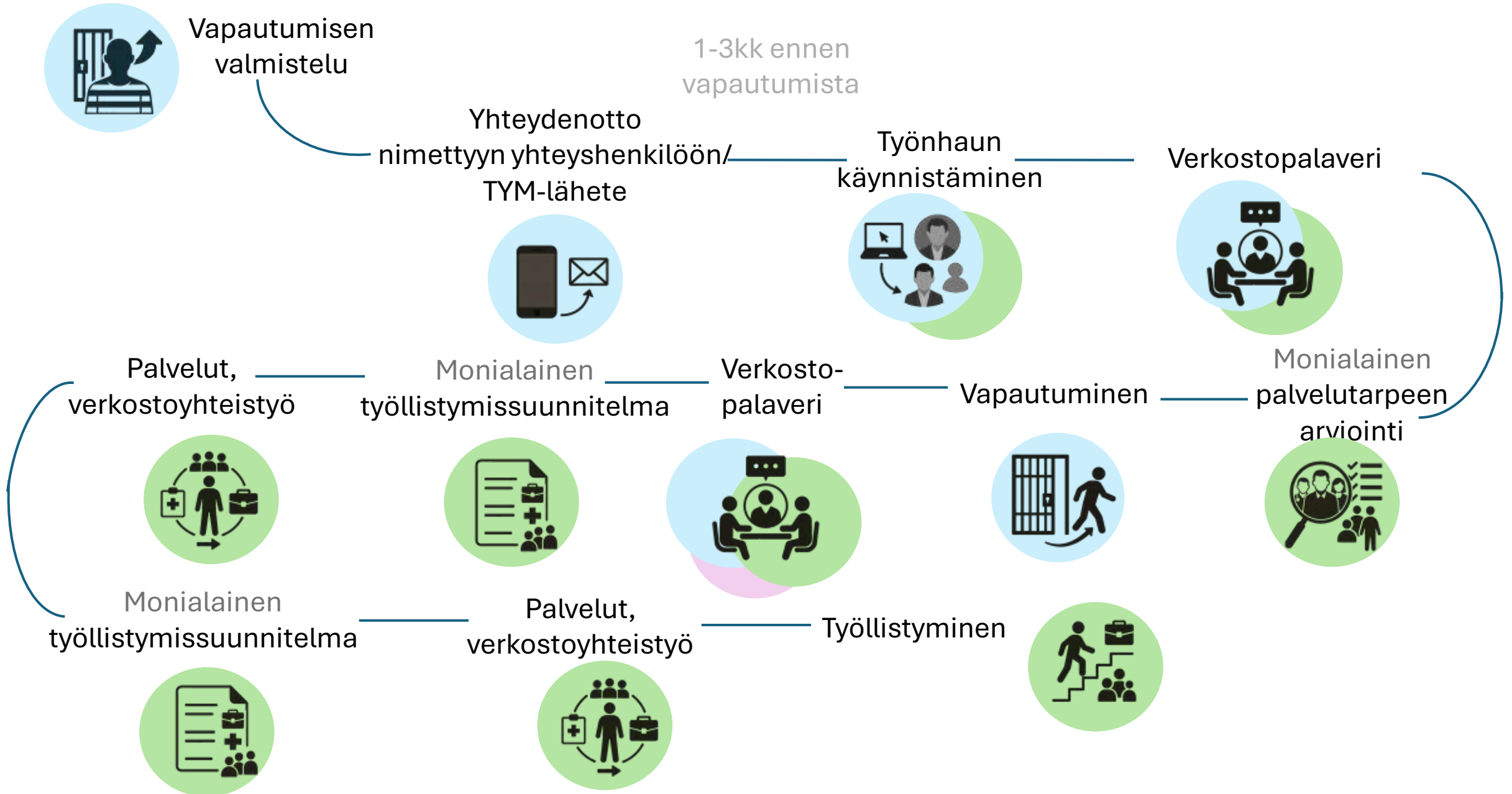
Verkosto-
palaveri

Työllistyminen

Vapautuvan vangin polku TYM-yhteistyömallissa

Sujuvan polun kannalta olennaisia tekijöitä

- Työllisyyspalveluissa nimetty Rise-yhdyshenkilö

- Yhteydenotto työllisyyspalveluihin hyvissä ajoin ennen vankilasta vapautumista – sovitut yhteydenottotavat

- Vaihtoehtoiset tavat ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi

- Sovitut yhteistoimintamallit

- Valmis yhteistoimintaverkosto → verkostopalaverin kokoonpano palvelutarpeen mukaan

Priima Butti! – Silta työelämään

Romanihanke Etelä-Pohjanmaalta

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Mikä on Priima Butti?

Perustiedot

- Hankeaika: 1.5.2025- 31.3.2028
- Toteuttajana: Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Rahoittajana: Keski-Suomen ELY-keskus
- 2 hanketyöntekijää: Essi Ilola ja Sonja Stenroth
- Hankevastaava Wilma Kallio ja sihteeri Kaija Lassila

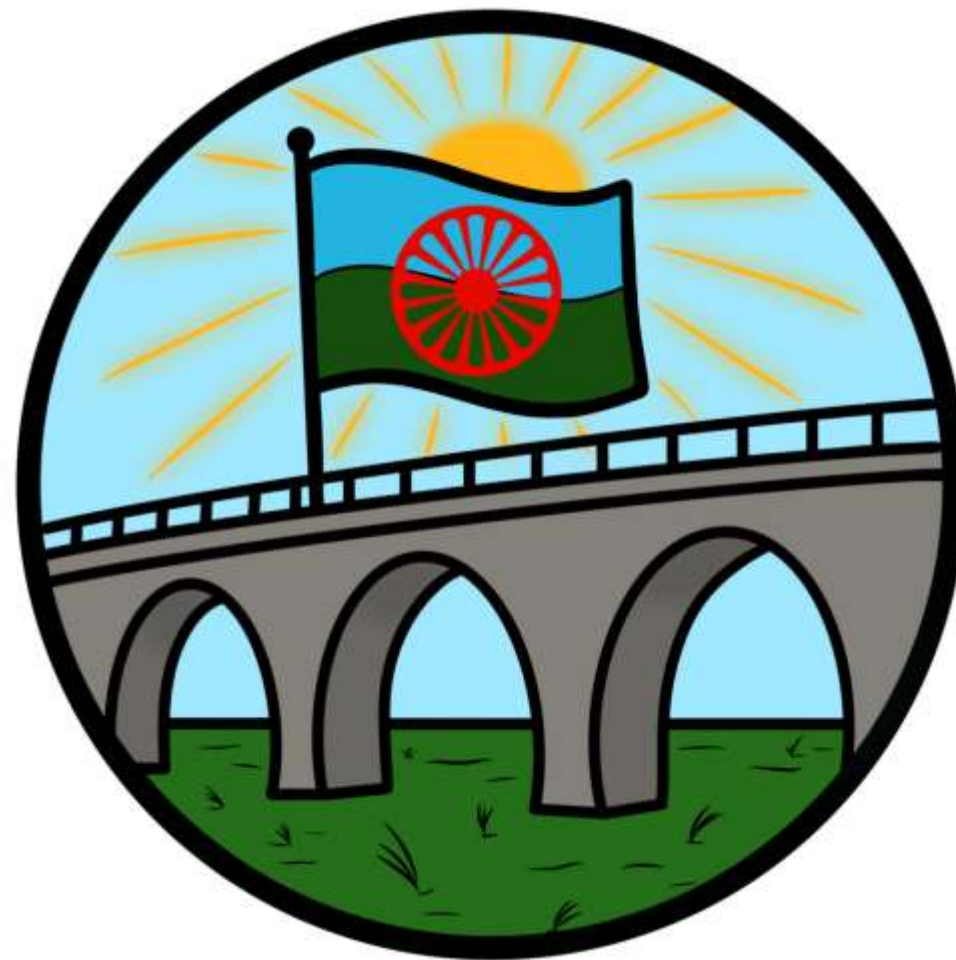
Lyhyesti

ESR+ rahoitteisen hankkeen tavoitteena on edistää Etelä-Pohjanmaalaisten romanitaustaisten työllistymistä ja koulutukseen hakeutumista, sekä vahvistaa romaniväestön aktiivista toimijuutta ja osallisuutta. Hanke tukee heikossa työmarkkina-asemassa olevien romanien tilannetta ja luo toimintatapoja ja -malleja, joilla romanien työllistymistä ja koulutukseen kiinnittymistä voidaan tukea. Hankkeessa pyritään lisäksi vahvistamaan alueen romanien yhteisöllisyyttä, yhteiskunnallista osallisuutta ja hyvinvointia, sekä romanien yhdenvertaista asemaa työllistymisen ja koulutuksen palvelujärjestelmässä.

Hankkeelle suunniteltu kuvituskuva

Suunnittelijana: Dimitri Lindgren

Hankkeen kuvituskuva

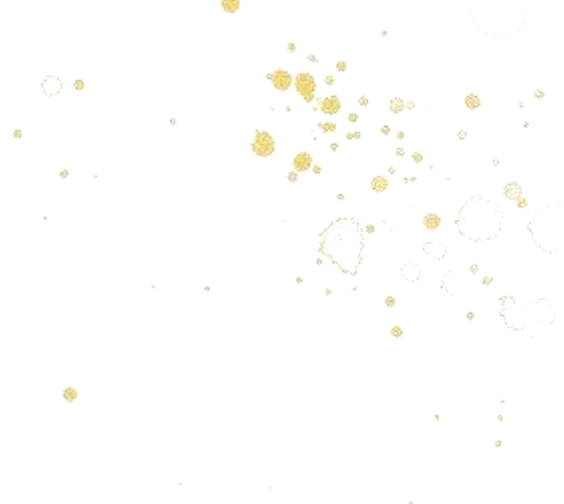
Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä teemme

-
- 1 Mentorointi
 - 2 Romanikulttuuritietoisuuden lisääminen
 - 3 Kulttuurisensitiivinen kohtaaminen
 - 4 Osallisuus
 - 5 Silta romanien ja pääväestön välillä
uusia toimintamalleja luoden

Tuloksia tähän mennessä

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

Tuloksia

- Uusia asiakkaita ohjataan hankkeeseen joka viikko.
- Romanikulttuuri-infoja pidetty yhteensä 7 kappaletta. Paikkana olleet kouluilla ammattilaiset ja eri alojen opiskelijat ja työllisyysalueet. Koulutettu tähän mennessä 149 ihmistä.
- Konsultaatiopuhelin tulossa. Apua saavat niin alueen romaniväestö kuin myöskin eri alojen ammattilaiset

Jatkosuunnite Imia

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

Tulossa

Tapahtumia

- Puurojuhla Kauhajoelle ja Seinäjoelle.
- Romanipäivän juhlan järjestäminen

ideoita

- Korttikoulutuksia romaniväestölle
- Työnhakupäiviä
- Työnantajat ja romaniväestön yhteen tuovat rekrymessut

Toimintamalleja

- Romaniväestön ja pääväestön yhdistäminen. Romanit mukaan päätösten tekoon aiempaa enemmän
- Videosarjoja onnistumistarinoista

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

Lopuksi

Muistathan, että sinun ei tarvitse tietää
kaikkea romaanikulttuurista.

Vaikka romanit pukeutuvat eri tavoin, he
eivät kuitenkaan ole muuten erilaisia.

Kohtaa romani kuten haluat juuri sinut
itsesi kohdattavan.

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

Yhteystiedot

- Essi Ilola 040 636 7969
- Sonja Stenroth 040 636 7070
etunimi.sukunimi@hyvaep.fi
- <https://www.hyvaep.fi/hyvinvointialue/hankkeet/priima-butti-silta-tyoelamaan/>

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

Kiitos

Essi Ilola ja Sonja Stenroth / Priima Butti!- hanke

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama